

Ľubo Ivančák

Krížová cesta

okruh 14 zastávok umučenia Krista

Výhľad na Lomnický štít
a zjazdovku zo Skalnatého plesa.

Vydavateľstvo LL

vydáva štvrtú knihu:

Ľubo Ivančák

Krížová cesta

okruh 14 zastávok umučenia Krista

- 2026 -

vytlačila Digitálna tlačiareň, spol. s r.o.
v Bratislave

Mapa trasy krížovej cesty

Krížová cesta sa nachádza v katastri obce Spišský Štiavnik, na južnom úpätí pohoria Kozie chrbty. Jej začiatok je blízko cesty vedúcej z Hôrky (modrý kríž). Putovanie zahŕňa 14 zastávok s nádhernými reliéfmi - odliatky z umelej živice, ktoré verne znázorňujú Kristovo umučenie. Autormi diela sú bohuznámi obyvatelia Spišského Štiavnika.

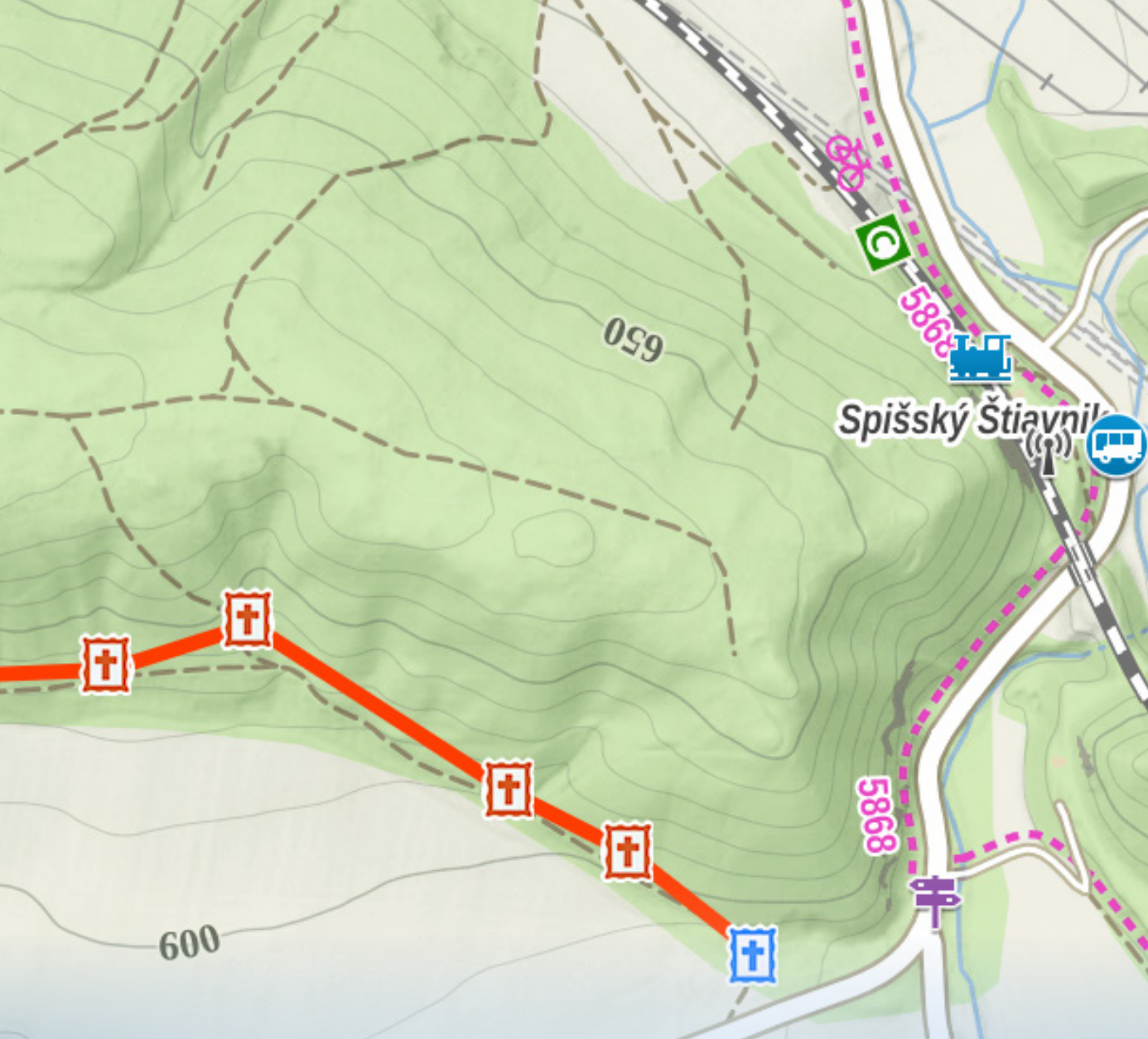

Na ceste späť nás čaká zaujímavá návšteva Covid vršku (zelený kríž). Celý okruh ponúka očarujúce výhľady na obe strany pohoria.

I. zastavenie

Ježiš je odsúdený na smrť

Stojíme pred Pilátom, keď je Pán náš Ježiš Kristus, Spasiteľ sveta a Syn nebeského Otca, odsúdený na smrť a svedomie Pilátovo, roztrieštené medzi hlasom spravodlivosti a nesmiernou mocou ľudu, zápasí vo vnútri jeho duše, zatiaľ čo nebeské svetlo pravdy, ktoré neuhasiteľne žiari z výšin večnosti, osvecuje jeho vnútro a obnažuje pred ním váhu hriechu a spravodlivosti. „Vlastne, kto hľadá spravodlivosť, nájde pokoj“ (Matúš 5/6), a my cítime ticho nebes, ktoré pozoruje, ako človek stojí pred rozhodnutím, ktorým sa zapisuje do dejín ľudstva. Očami duše vnímame tíšenie i zdesenie, ktoré napĺňa Pilátovo srdce, a vidíme, ako sa pravda Kristova rozprestiera nad svetom.

II. zastavenie

Ježiš berie kríž na plecia

Ježiš, Pán náš a Spasiteľ sveta, dobrovoľne prijíma ťažký kríž, znak najväčšej obety a lásky k ľudstvu, niesúc bremeno hriechov všetkých generácií a ukazujúc nám cestu k večnému životu. Jeho kroky sú ťažké, ale srdce naplnené milosťou a poslušnosťou Otcovi, a v každom kroku sa zjavuje pravda, že „Kto chce ísť za mnou, nech vezme svoj kríž a nasleduje ma“ (Matúš 16/24).
V každom ťahu kríža cítime váhu hriechu a zároveň neotrasiteľnú nádej, každá rana, každý úder, každý krok Kristovho utrpenia sa stáva svetlom, ktoré osvecuje našu dušu a privádza nás k poznaniu Božej nekonečnej lásky.

II

Lesná cesta lemuje hranicu lesa a poľa
s niekoľkými odbočkami do kopca.

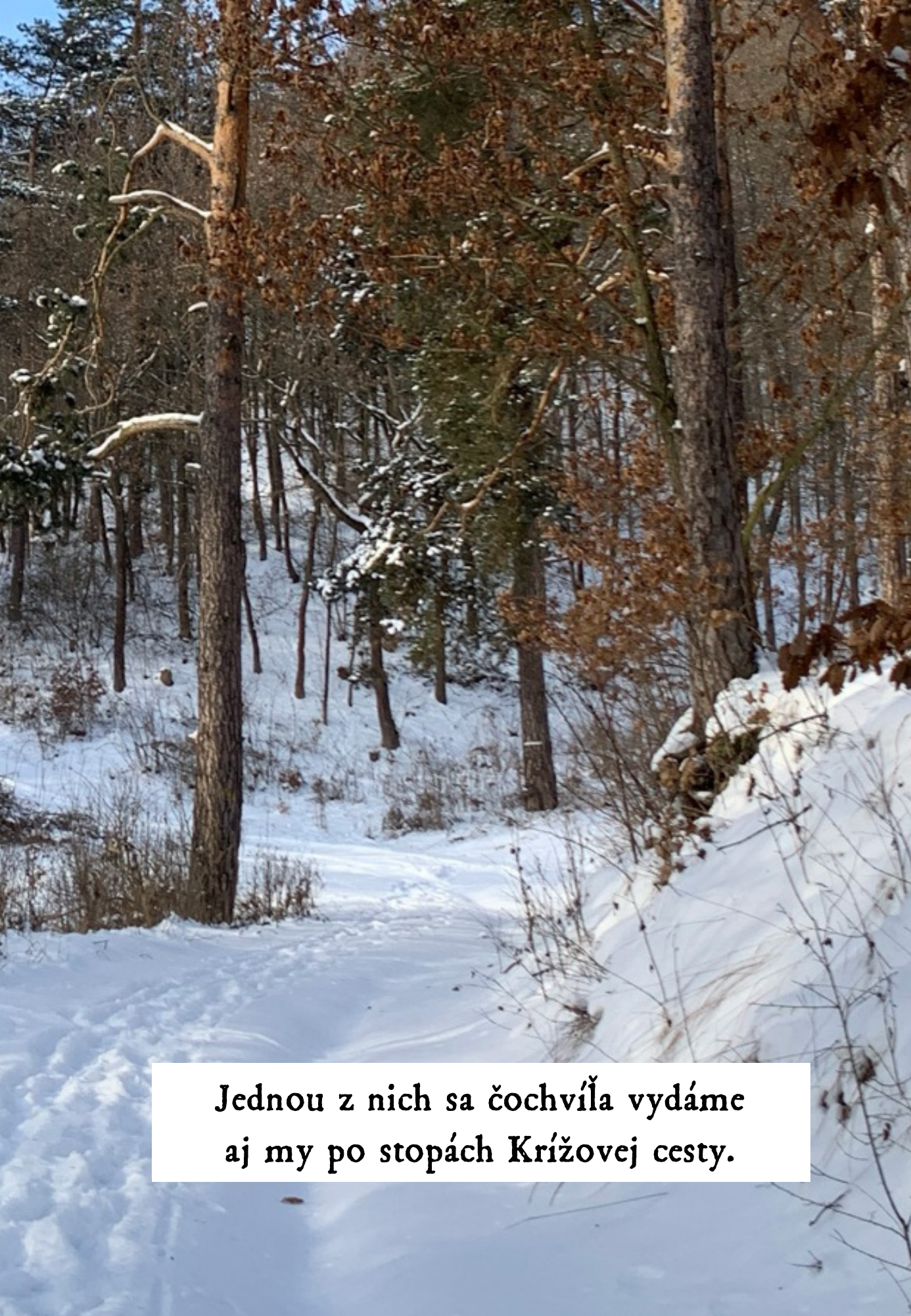

Jednou z nich sa čochvíľa vydáme
aj my po stopách Krížovej cesty.

III. zastavenie

Ježiš prvý krát padá pod krížom

Slabne pod nesmiernym, ťažkým bremenom kríža a padá na prašnú zem, a pred očami všetkých sa zjavuje jeho ľudská bolesť, jeho vyčerpanie, no zároveň neochvejná poslušnosť a dôvera Otcovi nebeskému, ktorá presahuje všetko, čo oko ľudské môže vnímať. Lež pod týmto bremenom, každý jeho pohyb a každý jeho pád svedčí o láske, ktorá je väčšia než smrť, lebo „Syn človeka prišiel, nie aby mu slúžili, ale aby slúžil a dal svoj život ako výkupné za mnohých“ (Marek 10/45). Každé Ježišovo padnutie, každý úder a každá rana, ktoré prijíma, nám odhaľujú hĺbku a nekonečnosť Božej milosti a lásky k ľudstvu.

III

IV. zastavenie

Ježiš stretáva svoju matku

Ježiš stretáva svoju Matku, Pannu Máriu, a jej srdce sa v bolestnom súcite spája s jeho utrpením. Mária, naplnená nevýslovnou láskou a vierou, trpí s Ježišom, nesúc vo svojom vnútri ticho a neotrasiteľnú odvahu, ktorá jej umožňuje stáť pri Synovi aj v tých najtemnejších chvíľach. Ako Písmo hovorí, „A matka jeho zachovávala všetky tieto slová v srdci svojom“ (Lukáš 2/51), tak aj teraz jej duša prijíma každý krok, každý úder, každý ťažký nádych a prežíva ich ako vlastnú obetu. V jej bolesti sa zjavuje nebeský pokoj a hlboká úcta k Božej vôli a každý jej pohľad, každý potlačený výdych sú odrazom lásky, ktorá prevyšuje smrť i hriech.

IV

V. zastavenie

Šimon pomáha niesť kríž

Šimon, z mesta Kyrene, je nútený pomôcť niesť kríž Pána nášho Ježiša Krista. Hoci nebol pôvodne povolaný, jeho ruky prijímajú bremeno, ktoré odráža utrpenie a lásku Božiu. „A nútili iného, aby niesol jeho kríž“ (Marek 15/ 21), a tak sa Šimon stáva nástrojom milosti, ktorý zmierňuje ťažobu Spasiteľovu. V každom jeho kroku cítiť strach i úctu, ale zároveň rastie jeho vnútorné porozumenie, že aj nečakaná obeta sa môže stať cestou spásy. Kríž, ktorý prijíma, nie je len bremenom, ale aj svetlom, ktoré osvecuje jeho dušu a ukazuje nám, že služba blížnemu a spolupatričnosť s utrpením Kristovým prináša milosť a večnú odmenu.

V

VI. zastavenie

Veronika utiera Ježišovu tvár

Veronika pristupuje k Pánovi nášmu Ježišovi a srdce jej horí súcitom. Svojou šatkou jemne utiera Jeho zakrvavenú tvár, a v tejto jednoduchosti sa zjavuje hlboká láska a úcta k utrpeniu Spasiteľa. „Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo“ (Matúš 5/7) – tieto slová sa stávajú skutočnosťou v jej skutku. Jej gesto, hoci malé, nesie veľkú duchovnú váhu a jej ruka, ktorá dotýka Kristovej tváre, sa stáva nástrojom Božej milosti. V jej súcite sa odráža nebeská láska a svetlo nádeje, ktoré presvitá aj cez temnotu utrpenia. Jej čin nás učí, že každý skutok lásky, akokoľvek nenápadný, je osvetlený Božou prítomnosťou.

VI

VII. zastavenie

Ježiš druhý krát padá

Ježiš padá druhý krát pod krížom a jeho nohy sa opäť skláňajú k zemi. Tento pád nie je len fyzickým oslabením, ale zjavuje nám hĺbku Kristovej lásky a obetavosti, pretože aj vo svojom utrpení zostáva celé jeho srdce obrátené k nebeskému Otcovi a k spáse ľudstva. V tomto druhom páde ako by sa echo starobylých slov Ježiša znova prihovára našim dušiam, lebo evanjelium učí, že máme byť ochotní niesť vlastný kríž, nasledovať Krista a zdieľať jeho utrpenie a tak sa stať skutočnými učňami. „Každý, kto nepokračuje v nosení svojho kríža a neide za mnou, nemôže byť mojím učeníkom“ (Lukáš 14/27). Tieto slová nás vedú k pochopeniu, že každý krok bolesti nám pripomína povolanie nasledovať Ježiša.

VII

VIII. zastavenie

Ježiš napomína plačúce ženy

Ježiš stretáva plačúce ženy a pohľadom i slovom upokojuje ich srdcia. Jeho láska nepozná hnev ani vzdor, ale vyzýva, aby svoj smútok obrátili k Nemu a k Božej vôli. Usmerňuje ich plač a bolesť, aby sa stal zrkadlom obety a lásky, ktorou nesie bremeno hriechov sveta. „Dcéry jeruzalemské, neplačte pre mňa, ale plačte pre seba a svoje deti“ (Lukáš 23/28), hovorí im, a tieto slová sa vryjú do sŕdc všetkých, ktorí stoja pri Krížovej ceste. Každé Ježišovo slovo je svetlom, ktoré osvecuje ľudský smútok a učí nás, že skutočný súcit spočíva v obrátení pozornosti od vlastného utrpenia k milosrdenstvu a pochopeniu Božej pravdy.

VIII

Pohľad na polia medzi Spišským Štiavnikom a Hranovnicou.

Vzadu vidieť Kráľovu hoľu (1 946 m.)
– Národný park Nízke Tatry.

IX. zastavenie

Ježiš tretí krát padá

Ježiš padá tretí krát pod ťažkým krížom, tesne pred bránou Golgoty. Tento posledný pád zjavuje úplnú hĺbku Jeho ľudskej slabosti a zároveň neotraseľnú poslušnosť Otcovi nebeskému. Každý jeho kolaps je akoby obrazom našich vlastných slabostí, no jeho oddanosť a láska nás učia, že aj v najväčšej biede sa nachádza spása. „Keď som slabý, vtedy som mocný“ (2 Korintským 12/10), hovorí Písmo, a v Kristovom páde cítime, že práve cez ľudskú slabosť prichádza moc Božej milosti. Tento tretí pád nás učí trpezlivosti a pokore a pripomína, že cesta spásy vedie cez obetu a utrpenie. Každý Ježišov krok je svetlom pre naše srdcia a vzorom, ako niesť vlastné kríže s vierou a láskou k Bohu a blížnemu.

IX

X. zastavenie

Ježiša vyzliekajú zo šiat

Ježiša vyzliekajú zo šiat a stojí pred zrakmi sveta v ponížení, ktoré preniká až do hĺbky ľudskej dôstojnosti. Ten, ktorý je Kráľom neba i zeme, je zbavený všetkého, čo mu patrilo, a prijíma potupu bez odporu, aby naplnil vôľu Otca a dokončil dielo vykúpenia. „Vojaci, keď ukrižovali Ježiša, vzali jeho šaty a rozdelili ich na štyri čiastky“ (Ján 19/23), a tak sa napĺňajú Písma a zjavuje sa tichá poslušnosť Baránka Božieho. V tomto akte poníženia sa ukazuje veľkosť Kristovej lásky, lebo On sa necháva obnažiť, aby nás zaodel rúchom milosti. Jeho mlčanie je silnejšie než krik davu a jeho pokora žiari jasnejšie než slnko nad Golgotou.

X

XI. zastavenie

Ježiša pribíjajú na kríž

Jeho sväté ruky i nohy sú prebodnuté tvrdými klincami. Ten, ktorý sa dotýkal malomocných a uzdravoval chorých, teraz rozprestiera ramená na dreve potupy a necháva sa pribiť, aby naplnil dielo vykúpenia. Údery kladiva znejú ako temné ozveny ľudského hriechu, no z Kristovho srdca nevychádza kliatba, iba tiché odpustenie a milosrdenstvo. „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia“ (Lukáš 23/34), zaznieva z kríža ako modlitba, ktorá preniká nebom i zemou. Každý klinec, ktorý preniká jeho telo, je svedectvom lásky silnejšej než bolesť. Krv, ktorá steká po dreve, sa stáva pečaťou novej zmluvy medzi Bohom a človekom.

XI

Adoramus te · xpĩ,

Adoramus te · Christe,
Klaniame sa ti · Kriste,

et benedicimus tibi:

et benedicimus tibi:
a dobrorečíme ti:

Quia per sanctã

Quia per sanctam
Lebo si svätým

crucem tuã

crucem tuam
krížom tvojim

redemisti mũdum

redemisti mundum
vykúpil svet

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.

I.N.R.I.
XII

XII. zastavenie

Ježiš umiera na kríži

Ježiš umiera na kríži a vydychuje ducha. Nebo sa akoby zachvelo a zem sa chveje pod ťarchou tejto hodiny, v ktorej sa napĺňa dielo vykúpenia. Ten, ktorý je Životom sveta, skláňa hlavu a odovzdáva svojho ducha do rúk Otca. „Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha“ (Lukáš 23/46), zaznieva z výšky kríža ako posledná modlitba, plná dôvery a synovskej poslušnosti. Jeho sväté telo zostáva nehybné, no jeho smrť nie je porážkou, ale víťazstvom lásky nad hriechom. Chrámová opona sa roztrhne a otvára sa cesta k Najsvätejšiemu, lebo obeta je dovŕšená a milosť vytryskla ako prameň pre celé ľudstvo. V tejto chvíli sa temnota premieňa na svetlo nádeje a ticho Golgoty sa stáva hlasom večnosti.

XII

XIII. zastavenie

Ježiša sňímajú z kríža

Ježiša sňímajú z kríža a jeho sväté telo, zranené a umlknuté, spočíva v náručí jeho Matky. Panna Mária prijíma Syna, ktorého kedysi držala ako bezbranné Dieťa, a teraz ho objíma v tichu najhlbšej bolesti. Jej srdce je prebodnuté mečom utrpenia, ako bolo predpovedané, keď zazneli slová, že „a tvoju vlastnú dušu prenikne meč“ (Lukáš 2/35). V jej lone spočíva Telo, ktoré prinieslo svetu spásu. Ruky, ktoré uzdravovali a žehnali, sú bezvládne. Oči, ktoré hľadeli s milosrdenstvom, sú zatvorené. A predsa v tomto tichu nie je beznádej, lebo obeta je naplnená a láska dovŕšená. Mária sa stáva obrazom Cirkvi, ktorá prijíma Krista do svojho srdca a uchováva ho v nádeji vzkriesenia.

XIII

XIV. zastavenie

Ježiša ukladajú do hrobu

Ježiša ukladajú do hrobu a chladný kameň prijíma telo toho, ktorý je Životom sveta. Ticho večera sa rozprestiera nad Golgotou a zem spočíva v posvätnom mlčaní. Jozef z Arimatie s úctou ukladá Pánovo telo do nového hrobu, ako dosvedčuje evanjelium, že „uložil ho do hrobu vytesaného do skaly, kde ešte nikto neležal“ (Lukáš 23/53). Kameň je privalený a zdá sa, že všetko sa ponára do temnoty. No toto ticho nie je prázdnotou. Kameň zatvára vstup, no neuzatvára dejiny. Smrť nemá posledné slovo, lebo Boh je verný svojim prisľúbeniam. A tak pred zapečateným hrobom kľačíme v tichej dôvere, že tretieho dňa sa rozžiari sláva víťazstva a Kristus vstane ako Pán života a pokoja.

XIV

Od vrchu Zámčisko (921 m) nad Kvetnicou vedie cesta po hrebeni

celým pohorím Kozie chrbty.
Vľavo vidíme časť Hôrky - Primovce.

Záver

Tak končí naše putovanie po stopách Kristovho utrpenia a lásky. Každé padnutie, každá rana a každé slovo bolesti nás priviedlo bližšie k srdcu Pána, ktorý svojím krížom vykúpil svet. V jeho ponížení sme našli pravú dôstojnosť, v jeho bolesti milosť, a v jeho smrti nesmrteľnú nádej. Pred krížom sa kľačiac učíme trpezlivosti a pokore, prijímajúc vlastné bremená s vierou, že Božia láska premieňa utrpenie na spásu. V náručí Matky, v tichu Golgoty a v hrobe, kde spočíva Spasiteľ, sa zrodila istota vzkriesenia, lebo Písmo sľubuje: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, aj keď zomrie, bude žiť“ (Ján 11/25). Nech táto cesta zostane svetlom pre naše dni a nádejou pre naše srdcia.

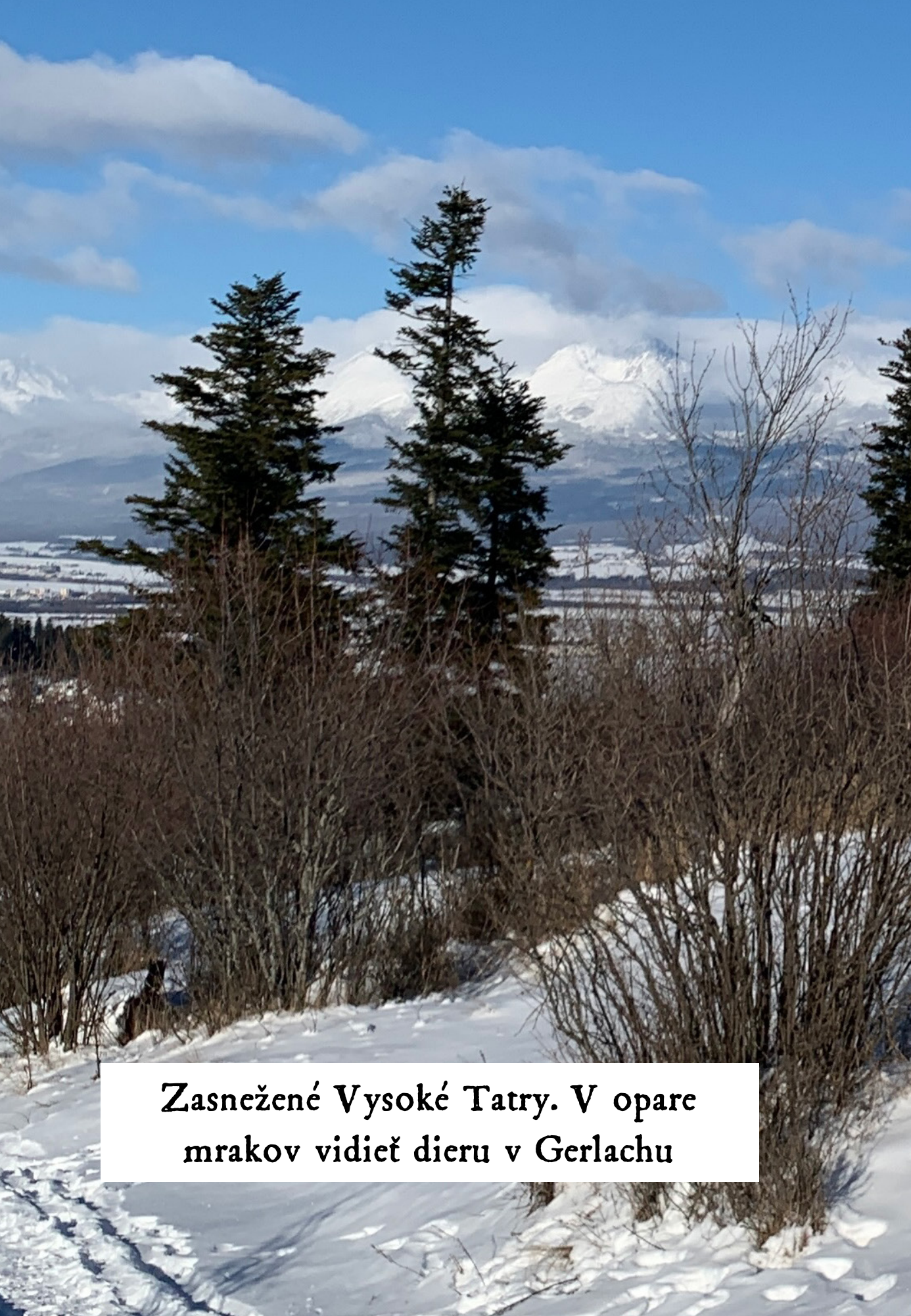

Zasnežené Vysoké Tatry. V opare mrakov vidieť dieru v Gerlachu

či oblinu Slavkovského štítu. Pohľad zo Zámčiska nad Kvetnicou.

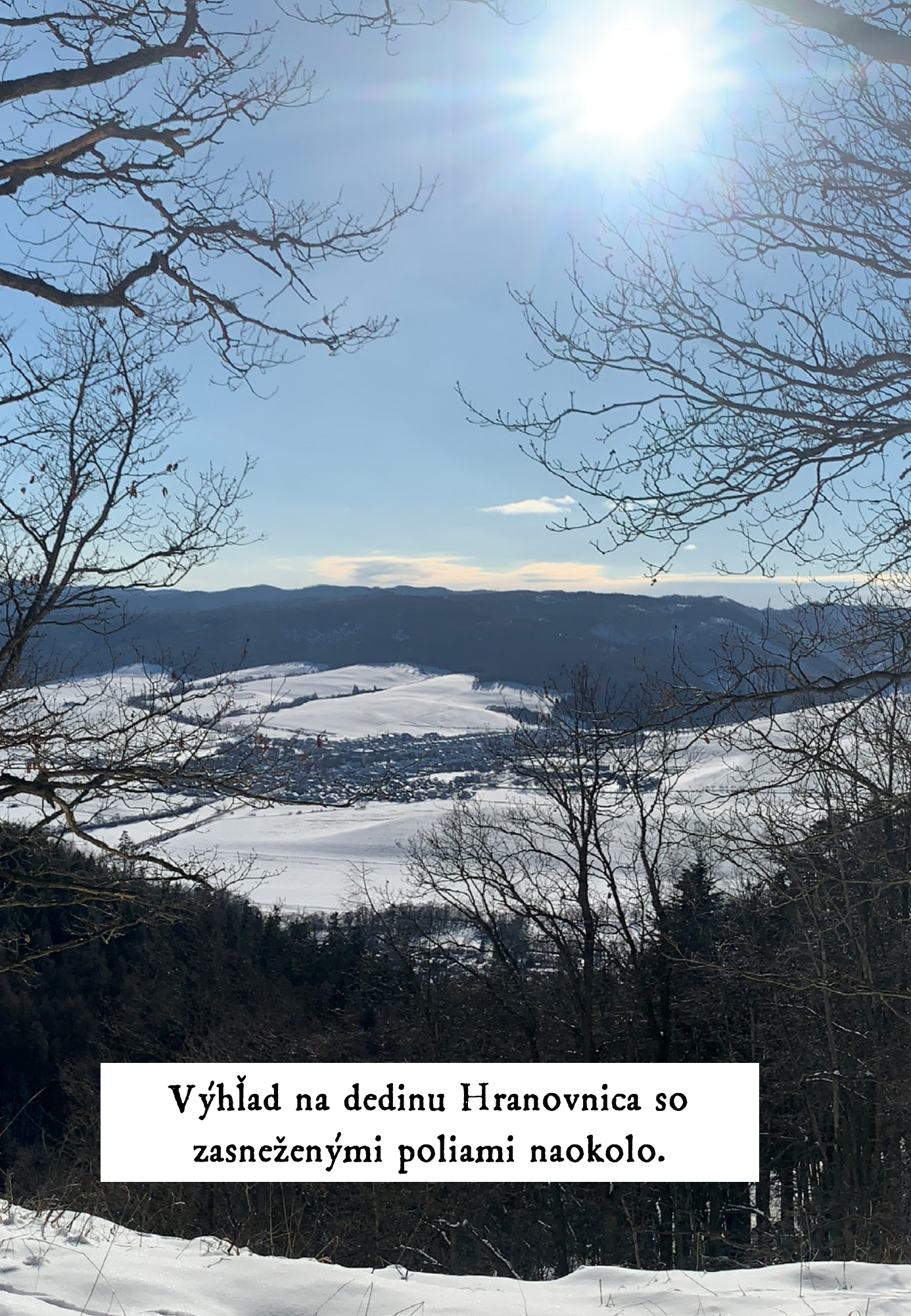

Výhľad na dedinu Hranovnica so zasneženými poliami naokolo.

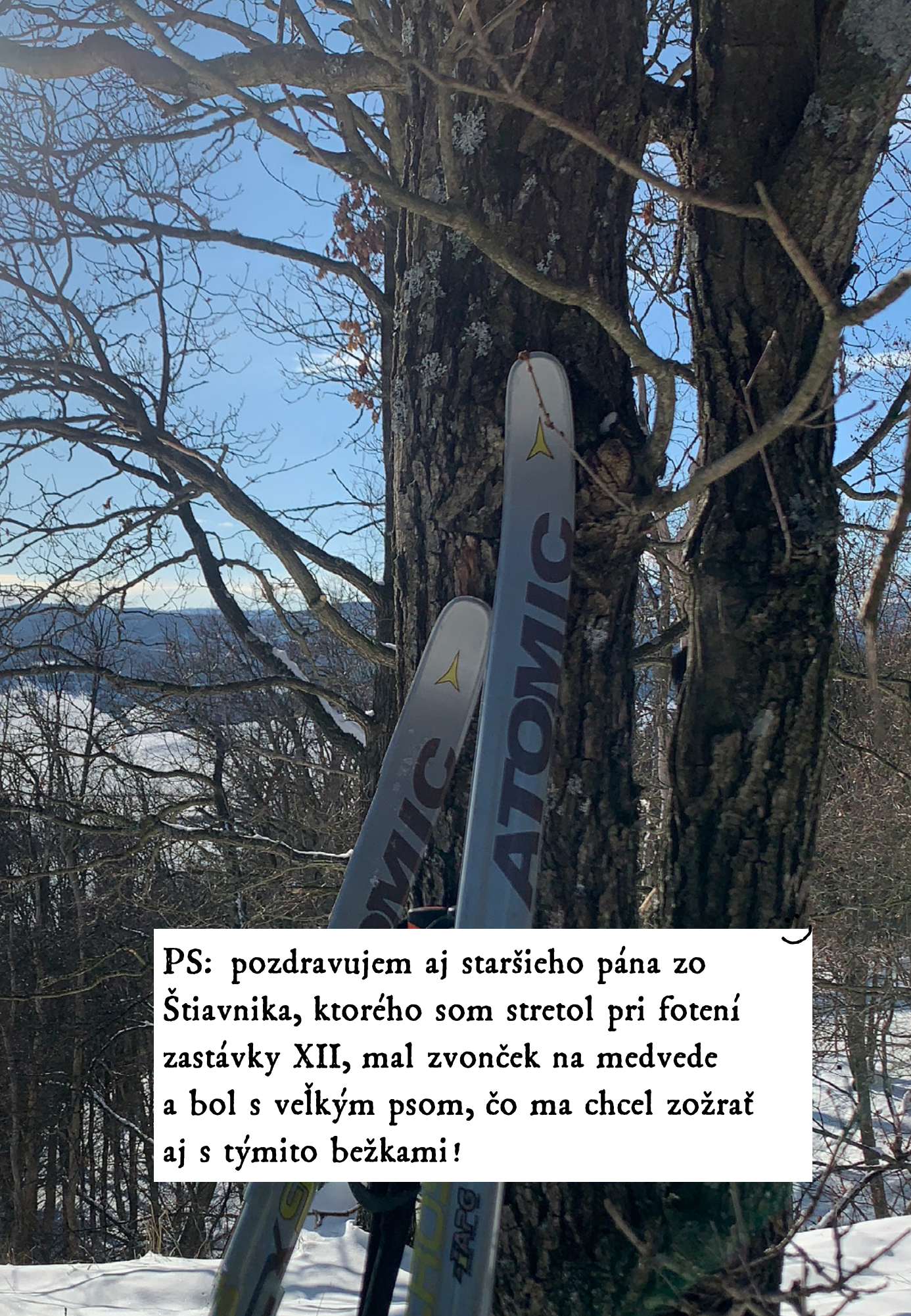

PS: pozdravujem aj staršieho pána zo Štiavnika, ktorého som stretol pri fotení zastávky XII, mal zvonček na medvede a bol s veľkým psom, čo ma chcel zožrať aj s týmito bežkami!

Ja, Ľubo Ivančák, som vášnivým obdivovateľom prírody, nielen v okolí Betlanoviec a Slovenského raja, ale rád sa potulujem po celom Spiši, či Tatrách.

Ako architekt, grafik a tlačiar, študujem históriu stredoveku, latinčinu a kresťanstvo. Aj keď milujem staré knihy, predsa sa poctivo venujem moderným technológiám, vrátane umelej inteligencie, ktorá prispela k zrodu tohto skromného diela o Krížovej ceste.

Som zároveň autorom knihy „Moja prvá kniha Gutenbergova prvá“, ktorá je dostupná zadarmo vo formáte PDF na stránke: vydavatelstvo.ll.sk

Stiahnúť PDF

Ľubo Ivančák

moja prvá kniha

Gutenbergova prvá

Otvor dielo, ktoré v roku 1456 ako prvé zažilo technológiu tlače, prenikni do nečitateľného písma, prelož latinské verše, pochop ich zmysel a naplň srdce radosťou z veľkosti ✝ Boha.

ANNO MMXXV

, ktorý Gutenberg
ľná. Budeš si myslíť
ládneš zo začiatku
ni len tipnúť, čo

gtr)

Skratky a značky...

Čiarka (w) nad samohláskou takmer vždy nahr
písmeno „m" alebo „n", ktoré nasledovali za touto samo
Toto bola veľmi bežná stredovecká skratka šetriaca mie
rukopisoch aj pri tlači.

ā ē ī ō ū ȳ m̄ n̄ p̄ r̄

ãgelus = angelus (anjel)
ãnus = annus (rok)
sãctus = sanctus (svätý)
tẽpus = tempus (čas)
sẽper = semper (vždy)
gẽtes = gentes (národy)

ãĩa = anima (duša)
õĩs = omnis (všetko)
mı̃ster = minister (služobník)
hõo = homo (človek)
cẽlı̃ = celum (nebo)
mũdus = mundus (svet)

dn̄s tecū = dominus tecum
pán s tebou

Aby sa ušetrilo miesto, vnikali nové znaky, ktoré predstavovali celé slabiky, alebo skupiny písmen (vypisujem iba niektoré):

=et ꝛ=tz ꝑ=per ꝙ=que ꝫ=bus ꝯ=rum ⁹=us

oré slová, ktoré sa často používali sa úplne skrátili:

vid dn̄s=dominus x̄pı̄=christus

sa báť, všetky skratky v texte som poctivo prepísal.

Bože môj, Bože môj...

Najbolestivejší žalm opusteného Ježiša na kríži: Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil? Kristus veľmi dobre poznal starý zákon aj Knihu žalmov. Bol to žalm Dávidov, ktorý sa učili všetci synovia Izraela.

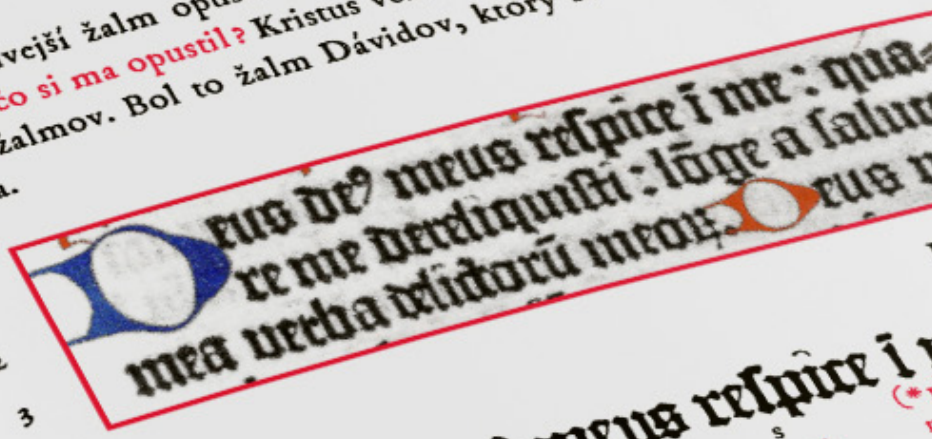

1 Deus deꝰ meus reſpice i me : quare me dereliquiſti : longe a ſalute
2 mea verba delictorū meorū. Deus
3

1 Deus deꝰ meus reſpice i
us
Bože bože môj pozri
2 (*2) re me dereliquiſti :
st
čo mňa si opustil :
3 mea verba delictorū
ct um
hriechov
mojej slová

(*1) slovo „in" (písmeno i s čiarkou) ni
„respice me" = "pozri ma" (priam
„respice in me" = "pozri na mňa"
– slovo „in" pisár doplnil, lebo
toto sú slávne slová, ktoré pod
Marek 15/34 Ježiš vyslovil n
(*2) – v aramejčine: „Eli, Eli, le
– v latinčine: „Deus, deus
– v slovenčine: "Bože m

Túto knižôčku venujem
mojim milujúcim rodičom
a celej Chodiacej skupine
v Betlanovciach.

Verím, že na okruh
Krížovej cesty
sa budú pravidelne vydávať.

A ja s nimi.

Ľubo Ivančák

IV

X

Autor: Ľubo Ivančák
Názov diela: Krížová cesta
Úprava textov cez AI: ChatGPT,
bez jazykovej korektúry
Rok vydania: 2026
Miesto vydania: Bratislava, Slovensko
Vydavateľ: Vydavateľstvo LL
– LL studio, spol. s r.o.
Poradové číslo vydanej knihy: LL-004
Číslo vydania: Prvé
Tlačiareň:
Digitálna tlačiareň, spol. s r.o.
Náklad: 70 ks
Licencia:
Creative Commons CC-BY-SA

Dielo smie byť šírené i menené,
len nech je menovaný pôvodca
a zachovaná nech je tá istá licencia.

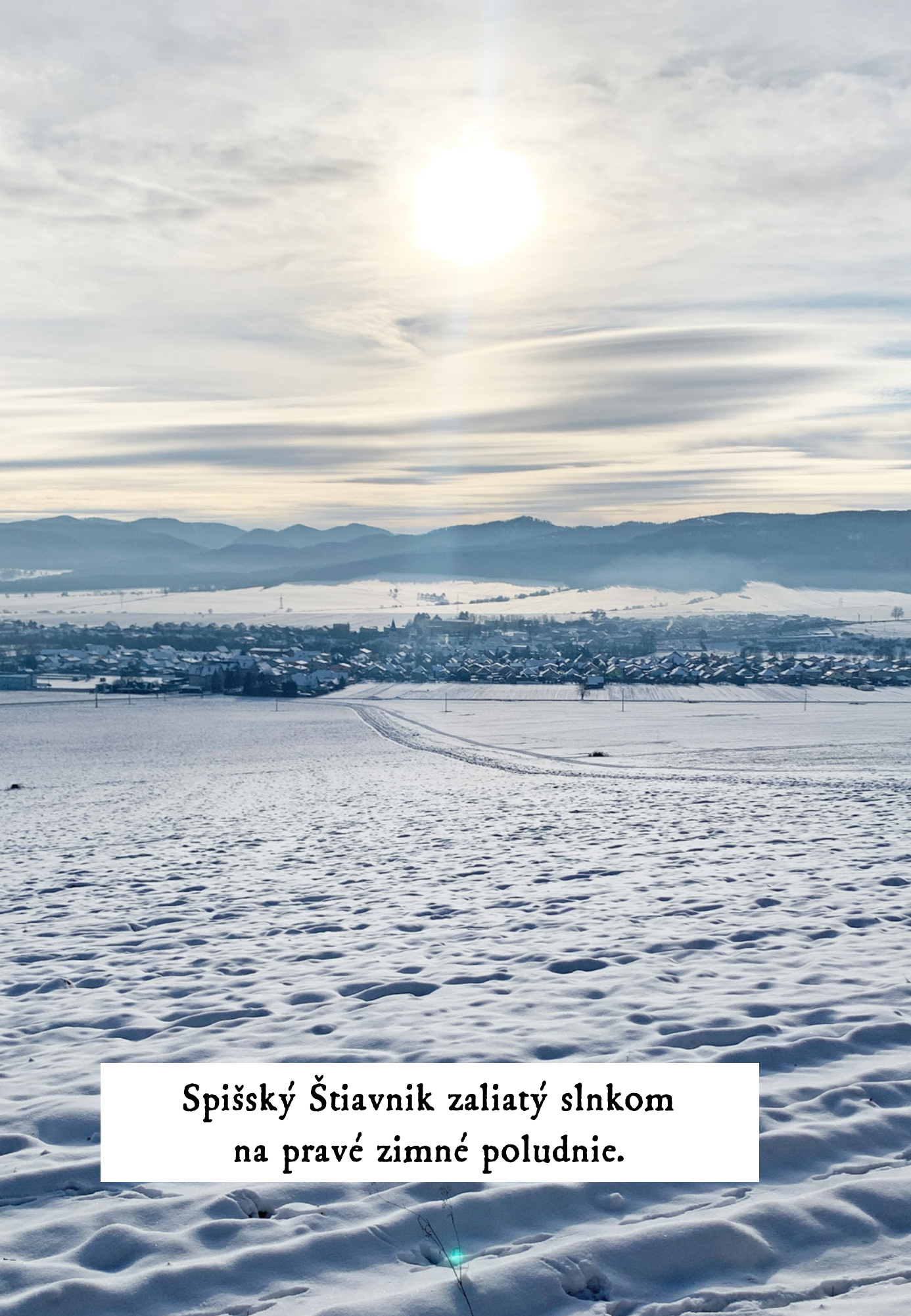

Spišský Štiavnik zaliatý slnkom
na pravé zimné poludnie.

na začiatku roka 2026 vydalo

Vydavateľstvo LL

Grafika:

JL studio
grafické štúdio

Vytlačila:

Digitálnatlačiareň.sk